

КРЕАТИВНИЙ КЛАСТЕР ЯК ДРАЙВЕР РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Умови середовища постіндустріального суспільства, суспільства, яке трансформується у період четвертої індустріальної революції, вимагають від бізнеса та людини втілення природніх інтелектуальних, зокрема, творчих здібностей.

Створення цінності стає наріжним камінням будь-якої бізнес-моделі. Але технологічний рівень інформаційного суспільства ставить жорсткі вимоги до поняття «новий продукт» та інновація, інноваційне рішення. Трансформуються, навіть, моделі прийняття рішення про покупку споживачем. Персоналізація, як наслідок роботи із великими базами даних, дозволяє все більше залучати споживача до створення цінності у ланцюзі постачання продукту для самого себе. Крос-функціональність учасників ланцюга постачання та їх взаємна спрямованість на створення цінності втілюється у концепції кластерного підходу та індустріальних кластерах, зокрема.

При цьому зараз мова йде не лише географічно сконцентровані об'єднання взаємопов'язаних бізнесів, як визначав поняття кластер Майкл Портер ще у 1990 році. Технологічний рівень сучасного суспільства дозволяє швидко інтернаціоналізувати бізнес та створювати міжнародні кластери.

Креативний кластер є поєднанням компаній креативних індустрій та університетів. За сутністю креативної економіки, креативний кластер є драйвером розвитку високотехнологічного бізнесу, який саме створює значну частку валового внутрішнього продукту країни. Ядром такого кластеру повинні стати університети із профільними програмами навчання: міжнародний бізнес, графічний та промисловий дизайн, інформаційні технології тощо. Співробітництво «університети для бізнесу» довело свою доцільність на прикладах провідних університетів світу.

Продуктами креативного кластеру є, як певні міжнародні проекти із замовниками із будь-якої країни світу, так й безпосередньо startup-проекти, що виникають у творчому середовищі та призводять до розробки інноваційних рішень із подальшої акселерації бізнесу та створенням малих та середніх підприємств.

Цінність для учасників кластера може не виглядати достатньо очевидною, із миттєвою монетизацією. Проте, отриманий міжнародний досвід та досвід співпраці у горизонтально орієнтованих проектах над новими ідеями безумовно матиме вплив на розвиток бізнесів учасників креативного кластеру.